

Grundlösa påståenden om Kungl Vetenskapsakademien

SVEN KULLANDER

I ett tidigare nummer av *Ekonomisk Debatt* ingår ett referat av förhandlingar i Nationalekonomiska Föreningen, där den framtida tillgången på olja diskuteras (*Ekonomisk Debatt* 2006). Inledare var Marian Radetzki, som talade om ”Hur högt kan oljepriset bli?”. Han drev tesen att oljan inte kommer att ta slut inom överskådlig tid. Den motsatta tesen som framför allt drivits av ASPO, Association for the Study of Peak Oil, har fått stort genomslag i opinionen. Radetzki hänvisar i sitt anförande bl a till att även ”den annars seriösa Vetenskapsakademien har uttalat sitt stöd för Peak Oils teser” (s 64). Detta uttalande är gripet ur luften och visar att Radetzki inte tagit till sig av informationen från Kungl Vetenskapsakademiens energiutskott, information som bl a finns tillgänglig på Akademiens hemsida www.kva.se.

Energiutskottet arbetade under våren 2005 med oljeproblematiken. Resultatet av arbetet finns sammanfattat i dokumentet ”Statements on Oil” (Kungl Vetenskapsakademien 2005). Vårt huvudbudskap är att det är ont om tid att hitta ersättning för den lättillgängliga konventionella oljan – som beräknas börja sina inom de närmaste decennierna – med okonventionell olja i form av oljesand, oljeskiffer m m.

Radetzki tycker inte att det finns vare sig geologisk eller ekonomisk anledning att skilja konventionell och okonventionell olja åt. Med den definitionen finns ingen skillnad i de reserver han anger och de som Energiutskottet hänvisar till. Emellertid är det i sammanhanget tvivelaktigt att jämställa den konventionella flytande olja som kommer upp ur borrhålen med den olja som är inbakad i sand eller skiffer. Svårigheterna att utvinna denna olja på ett miljömässigt acceptabelt sätt kommer att bli betydande. Bland annat därför rekommenderar Energiutskottet att forskningen för att få fram icke-fossila energikällor intensifieras.

Jag finner ingen anledning att kommentera den polemik Radetzki för mot Kjell Aleklett men konstaterar att den lättillgängliga konventionella oljan inte finns i obegränsade kvantiteter och att de etablerade lagren i jordens inre redan sinar. Oljan kommer dock aldrig att ta slut i fysisk mening.

Energiutskottet består av 12 personer, varav tio är professorer inom olika ämnesområden inkluderande ekonomi. I projektet om oljan har också geovetenskaplig expertis medverkat.

REFERENSER

Ekonomisk Debatt (2006), ”Hur högt kan oljepriset bli?”, Nationalekonomiska Föreningens förhandlingar, *Ekonomisk Debatt*, årg 34, nr 7, s 64-80.

Kungl Vetenskapsakademien (2005), ”Statements on Oil”, Kungl Vetenskapsakademien, Energiutskottet, 17 oktober 2005, www.kva.se/KVA_ROOT/swe/society/energy/.

REPLIK

Sven Kullander är ordförande i Kungl Vetenskapsakademiens energiutskott och professor i högenergifysik vid Uppsala universitet. sven.kullander@tsl.uu.se